

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000434

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-03-2026

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Остапенко Анастасія Іванівна

2. Anastasiia I. Ostapenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3545-3283

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: "Право"

Дата захисту:

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 12161

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.07, 78.21.07

Тема дисертації:

1. Законодавство у сфері оборони України як об'єкт систематизації
2. Legislation in the field of defence in Ukraine as an object of systematisation

Реферат:

1. Дисертація є першим комплексним теоретико-правовим дослідженням законодавства у сфері оборони України як об'єкта систематизації. Встановлено, що законодавство у сфері оборони України як предмет наукових досліджень має багатоаспектний зміст, який розглянуто за нормативним, регулятивним, інструментальним та управлінським аспектами. Визначено, що законодавство у сфері оборони України є взаємопов'язаною та упорядкованою системою нормативно-правових актів України і чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, дія яких спрямована на регулювання та охорону суспільних відносин, що виникають в ході проведення політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних та інших заходів держави з підготовки до збройного захисту та її захисту в разі збройної агресії або збройного конфлікту з метою досягнення воєнної безпеки. За результатами ретроспективного аналізу процесів формування і розвитку законодавства у сфері оборони України та загальної характеристики його сучасного стану визначено чинники, що спричиняють зниження його ефективності та зумовлюють необхідність

систематизації. Систематизацію законодавства у сфері оборони України запропоновано розуміти як правову діяльність спеціально уповноважених та інших суб'єктів із приведення законодавства до внутрішньо узгодженої системи шляхом усунення суперечностей, дублювання, колізій, прогалин та законодавчих упущень, застарілих норм з метою забезпечення його ефективності, зручності і доступності користування, зміцнення законності у процесі регулювання та охорони суспільних відносин щодо здійснення політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних та інших заходів держави з підготовки до збройного захисту та її захисту в разі збройної агресії або збройного конфлікту. Зміст систематизації законодавства у сфері оборони України розкрито за змістово-матеріальним та організаційно-процедурним аспектами. У першому випадку систематизацію розглянуто через результат діяльності – упорядковану систему законодавства, у другому – як циклічний (поетапний) процес діяльності уповноважених суб'єктів. Визначено, що систематизація законодавства у сфері оборони України є важливою складовою правотворчої діяльності, важливу роль у процесі якої відіграє правовий моніторинг, зокрема оцінювання ефективності реалізації нормативно-правових актів у сфері оборони України. Запропоновано узагальнені рекомендації щодо проведення оцінювання ефективності реалізації законодавства у сфері оборони України як передумови його систематизації. Встановлено, що основним офіційним суб'єктом та повноцінним учасником правотворчої діяльності у сфері оборони є Міністерство оборони України. Обґрунтовано доцільність створення Центру забезпечення правотворчої діяльності Міністерства оборони України, який поєднає науковий, аналітичний і власне нормотворчий компоненти. Встановлено, що саме об'єкт систематизації законодавства у сфері оборони України визначає вибір її форм та способів. Визначено, що законодавство у сфері оборони України має специфіку, що впливає на його сутність як об'єкта систематизації. Визначено основні критерії, за якими може бути класифіковано, а згодом систематизовано законодавство у сфері оборони України, а також виокремлено підходи до систематизації, сформовані на основі цих критеріїв. Запропоновано оновлений перелік предметних напрямів правового регулювання законодавства у сфері оборони України, який можна використати як основу для систематизації. Встановлено доцільність використання досвіду систематизації законодавства демократичних країн світу, які мають у системі законодавства узагальнені акти з питань оборони держави (США, Канада, Австралія, Франція, Польща, Грузія). Обґрунтовано доцільність застосування комплексного підходу до систематизації законодавства у сфері оборони України, який полягає у поєднанні: 1) міжгалузеві (комплексної) кодифікації через об'єднання загальних системоутворюючих законів у Кодекс про оборону України; 2) спеціальної кодифікації за галузевим або міжгалузевим інститутом законодавства; 3) застосування кодифікаційної техніки для систематизації нормативних приписів, що регулюють однорідну сферу суспільних відносин; 4) консолідації підзаконних нормативно-правових актів; 5) цифрової інкорпорації всього законодавства у сфері оборони України.

2. The dissertation is the first comprehensive theoretical and legal study of Ukrainian defence legislation as an object of systematisation. It has been established that Ukrainian defence legislation as a subject of scientific research has a multifaceted content, which is considered in terms of its normative, regulatory, instrumental and managerial aspects. It has been determined that Ukrainian defence legislation is an interconnected and structured system of normative and legal acts of Ukraine and existing international treaties, the binding nature of which has been approved by the Verkhovna Rada of Ukraine, and which are aimed at regulating and protecting social relations arising in the course of political, economic, social, military, scientific, scientific and technical, informational, legal, organisational and other measures taken by the state to prepare for armed defence and to defend itself in the event of armed aggression or armed conflict with the aim of achieving military security. Based on the results of a retrospective analysis of the processes of formation and development of legislation in the field of defence of Ukraine and a general description of its current state, factors have been identified that reduce its effectiveness and necessitate systematisation. The systematisation of legislation in the field of defence in Ukraine is proposed to be understood as the legal activity of specially authorised and other entities to bring legislation into an internally consistent system by eliminating contradictions, duplication, conflicts, gaps and legislative omissions, and outdated norms in order to ensure its effectiveness, convenience and accessibility of use, and strengthening

the rule of law in the process of regulating and protecting public relations regarding the implementation of political, economic, social, military, scientific, scientific and technical, informational, legal, organisational and other measures of the state in preparation for armed defence and its protection in the event of armed aggression or armed conflict. The content of the systematisation of legislation in the field of defence of Ukraine is revealed in terms of substantive and organisational and procedural aspects. In the first case, systematisation is considered through the result of activity – an orderly system of legislation; in the second, as a cyclical (step-by-step) process of activity by authorised entities. It has been determined that the systematisation of legislation in the field of defence in Ukraine is an important component of law-making, in which legal monitoring plays an important role, in particular the assessment of the effectiveness of the implementation of regulatory and legal acts in the field of defence in Ukraine. Generalised recommendations have been proposed for assessing the effectiveness of the implementation of legislation in the field of defence in Ukraine as a prerequisite for its systematisation. It has been established that the main official entity and full participant in law-making activities in the field of defence is the Ministry of Defence of Ukraine. The expediency of creating a Centre for Law-Making Activities of the Ministry of Defence of Ukraine, which will combine scientific, analytical and regulatory components, has been substantiated. It has been established that it is the object of systematisation of legislation in the field of defence of Ukraine that determines the choice of its forms and methods. It has been determined that legislation in the field of defence of Ukraine has specific features that affect its essence as an object of systematisation. The main criteria for classifying and subsequently systematising legislation in the field of defence in Ukraine have been identified, and approaches to systematisation based on these criteria have been highlighted. An updated list of subject areas of legal regulation of legislation in the field of defence in Ukraine has been proposed, which can be used as a basis for systematisation. The expediency of using the experience of systematising legislation in democratic countries that have generalised acts on state defence in their legislative systems (the United States, Canada, Australia, France, Poland, Georgia). The expediency of applying a comprehensive approach to the systematisation of legislation in the field of defence in Ukraine has been substantiated, which consists of combining: 1) inter-sectoral (comprehensive) codification through the consolidation of general system-forming laws into the Code of Defence of Ukraine; 2) special codification by sectoral or inter-sectoral legislative institutions; 3) the application of codification techniques to systematise normative provisions regulating a homogeneous sphere of social relations; 4) the consolidation of subordinate normative-legal acts; 5) the digital incorporation of all legislation in the field of defence in Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0121U100689 0121U111157 0124U001244

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Національна безпека і оборона

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Остапенко А. І. Теоретико-правові аспекти систематизації законодавства у сфері оборони України. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 421–429.
- Руснак Ю. І., Топольницький В. В., Остапенко А. І. Структурно-змістовні особливості кодифікованих актів у сфері оборони зарубіжних країн. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 1. С. 41–46.
- Gushchyn O., Ostapenko A., Korniienko P., Kotliarenko O. Military law: current state and prospects of development. *Cuestiones politicas*. 2023. Vol. 41 (№ 76). P. 720–734.
- Котляренко О. П., Чухрай І. Ю., Остапенко А. І. Концептуальні питання кодифікації законодавства у сфері оборони України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. № 7. С. 40–44.
- Остапенко А. І. Теоретико-правові засади оцінки ефективності реалізації нормативно-правових актів у сфері оборони. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. 2024. № 86. Ч. 1. С. 106–114.

- Остапенко А. І. Законодавство у сфері оборони України як об'єкт систематизації // Interaction between law enforcement agencies and public authorities to create a secure environment under martial law : Scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. С. 445–466.
- Остапенко А. І. Систематизація законодавства у сфері оборони України як складова правотворчої діяльності в системі Міністерства оборони України // Modern science: theory, practice, innovative technologies : Scientific monograph. Part 2. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. С. 174–214.
- Остапенко А. І. Сучасні підходи до систематизації законодавства у сфері оборони України. Аналітично-порівняльне правознавство. 2025. Вип. 6. Ч. 2. С. 416–424.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U100689 0121U111157 0124U001244

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приполова Людмила Іванівна

2. Liudmyla I. Prypolova

Кваліфікація: к. ю. н., с.д., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8429-1866

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колодій Анатолій Миколайович

2. Anatolii M. Kolodii

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6647-700X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Інститут правотворчості та науково-правових експертиз Національної академії наук України

Код за ЄДРПОУ: 20063497

Місцезнаходження: вул. Пилипа Орлика, Київ, 01024, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богуцький Павло Петрович

2. Pavlo P. Bohutskyi

Кваліфікація: д. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3537-6991

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна наукова установа "Інститут інформації, безпеки і права Національної академії правових наук України"

Код за ЄДРПОУ: 25959933

Місцезнаходження: провулок Несторівський, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лошицький Михайло Васильович

2. Mykhailo V. Loshytskyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0533-0079

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет оборони України

Код за ЄДРПОУ: 07834530

Місцезнаходження: проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Краснокутський Олександр Володимирович

2. Oleksandr V. Krasnokutskyi

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** 0009-0001-9484-0742**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет оборони України**Код за ЄДРПОУ:** 07834530**Місцезнаходження:** проспект Повітряних Сил, Київ, 03049, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство оборони України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Долгий Олександр Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Долгий Олександр Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Остапенко Анастасія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна